

Motion till riksdagen 2025/26:1091

av **Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S)**

Dubbelspår på Malmbanan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av dubbelspår på hela Malmbanan, från Narvik till Luleå, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten bör överväga finansiering av dubbelspåret utanför infrastrukturplan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Malmbanan är en central del av Sveriges transportinfrastruktur och avgörande för landets exportkapacitet. Nästan hälften av allt tonnage som fraktas på Sveriges järnvägsnät transporteras på enkelspåret mellan Luleå–Kiruna–Narvik. Den gröna industriomställningen i Norrbotten innebär ett ytterligare och växande behov av transporter på Malmbanan. Banan är därför inte bara en pulsåder för den svenska gruvindustrin och för norrbottniska företag, utan lika mycket för näringslivet och fylkena i Nordnorge.

De senaste årens omfattande räls haverier har tydligt visat på sårbarheten i dagens system. Ett bräckligt enkelspår kan inte bära den samhällsviktiga roll Malmbanan har. För att säkra både Sveriges export, den gröna industriomställningen och landets försörjningsberedskap krävs att hela sträckan förses med dubbelspår så snart som möjligt.

Trafikverket konstaterade i en rapport 2023 om industriinvesteringar i norra Sverige att sträckan Luleå–Boden kommer att nå akut kapacitetsbrist redan 2030. Myndigheten föreslog att regeringen skulle möjliggöra lånefinansiering för att bygga dubbelspår på denna sträcka utanför den nationella infrastrukturplanen. Utöver det föreslogs en rad förlängda mötesplatser längs Malmbanan. Detta är viktiga men otillräckliga åtgärder. För att möta det växande transportbehovet krävs dubbelspår på hela banan, från Narvik till Luleå.

Ett dubbelspår på Malmbanan skulle öka kapaciteten och minska flaskhalsarna för både gods- och persontrafik. Det skulle dessutom bidra till att minska risken för olyckor

och avbrott, vilket i sin tur skulle höja säkerheten längs hela banan. Genom ett utbyggt dubbelspår skulle också tillgängligheten förbättras för de lokalsamhällen som är beroende av banan, något som skulle underlätta kompetensförsörjningen och göra det lättare att nå samhällsservice som sjukvård. Samtidigt skulle ett dubbelspår stärka Sveriges exportkapacitet och industrins konkurrenskraft. Slutligen är det också en strategiskt viktig investering ur ett försvars- och Natoperspektiv, med betydelse för hela Barentsregionen.

Projektet innebär en omfattande investering, men det finns realistiska lösningar för finansiering. Antingen bör staten lånefinansiera hela bygget eller så bör regeringen avstå från vinstutdelningar från LKAB under en tioårsperiod och ge bolaget i uppdrag att bygga dubbelspåret. På så sätt kan Malmbanan rustas upp på ett kostnadseffektivt sätt som gagnar både industrin, samhället och landets långsiktiga utveckling.

Sammanfattningsvis är ett dubbelspår på Malmbanan en nödvändig investering för Sveriges framtid. Det är avgörande för att möta de ökande transportbehoven, stärka säkerheten och tillgängligheten samt trygga såväl näringslivets som samhällets utveckling i norra Sverige och hela landet.

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Ida Karkiainen (S)

Linus Sköld (S)

Zara Leghissa (S)